

האם קיים בודהיזם קוריאני?

בודהיזם "ממוזג" - מורשתו של ווֹנְהִיו (Wŏnhyo)

מרצה: בעז חדשי. בעל תואר שני מהחוג ללימודי אסיה, מגמת קוריאנה ויפן, אוניברסיטת חיפה.

בהרצאה יוצגו דוגמאות לאופן בו שולב הבודהיזם במנהגים השמאניים המקומיים, תוך דגש על סמלים ציורים וחפצי אומנות הקיימים בכל מקדש בודהיסטי קוריאני. סקירה היסטורית מקוצרת של התפתחות הבודהיזם בקוריאנה, ייחודיותו ומשמעותו הלאומית. יוזכרו אישים קוריאנים ידועים נוספים, בודהיסטים, אנשי ממשל, גיבורים צבאיים ואחרים, שירחיבו את תמונת מעמדה והשפעתה של קוריאנה במרחב וקשריה עם סין ויפן.

מתוך ההרצאה:

"האגדה מספרת שבעת מסע עלייה לרגל למטרות לימוד, לסין של שושלת טאנג, בעודם בדרכם לעיר הנמל הקוריאנית, נקלעו ווֹנְהִיו (Wŏnhyo) וחברו אוֹיֶסַנְג (Uisang) לליל סערה חשוך ועצרו לישון במערה אפלה, מעין כוך באדמה. במהלך הלילה נתקף ווֹנְהִיו בצמא וחיפש בחושך משהו לשתות. על רצפת המערה, הוא מצא את מה שנדמה לו כקערה מלאה במים קרים, הרימה אל שפתיו ושתה עמוקות מתוכנה המרען. המים היו טעימים ונפלאים. בבוקר כשהתעורר, הוא חיפש את הקערה ונתקף הֶלֶם. המים של הלילה הקודם שהיו כה טעימים ומרווי- צמא היו מי גשמים מלוכלכים שורצים רימות שנאספו בראש גולגולת שבורה ומרקיבה. הוא נפל על ברכיו ותוך שהוא מקיא את נשמתו חווה הארה פנימית עמוקה. הוא הבין שהאמת נוצרת על ידי התודעה בלבד. "שלושת העולמות הם רק מחשבה, וכל התופעות נובעות מהתודעה. אם האמת מתקיימת רק בתודעה, מה הטעם לחפשה מחוץ לתודעה?". בשל ההכרה בחשיבותו של המסע הפנימי, נטש ווֹנְהִיו את רעיון נסיעתו לסין וחזר לשילה (Silla) ללמוד וללמד.

מהלך זה של עצמאות מחשבתית, שיש לו ביטוי מעשי של הפניית עורף לחיפוש הידע בסין, עבר האדרה במאה השנים האחרונות על ידי התנועה הלאומית הקוריאנית, כסמל לעצמאות. במשך השנים הועצמה דמותו של ווֹנְהִיוּ מסיבות פוליטיות מדיניות, גם על ידי שושלות מלכי קוריאה העתיקים, בעודם מתמרנים בין קיסריות סין, כיבושי יפן ופלישות המונגולים. ווֹנְהִיוּ "הנערץ" (Wŏnhyo daesa 617-686) הונצח כאחד הנזירים הבודהיסטים הקוריאנים החשובים. הוא נחשב כממציא הזרם הנקרא טונג בולגיו (Tong Bulgyo "בודהיזם ממוזג") שהשפיע על הוגים בודהיסטים גדולים בקוריאה, סין, יפן וטיבט. ווֹנְהִיוּ הוא הנזיר שהפיץ את בשורת הבודהיזם ברחבי חצי האי הקוריאני יותר מכל אחד אחר תוך שימוש בשירים וריקודים עממיים, אחרי שוויתר על מעמד מכובד הראש מסדר דתי הנשוי לבת אצולה, משום שאם "הכל הוא אחד" ניתן לוותר על הרשמיות המכובדת.

ההרצאה בוחנת את הנחות היסוד שנקשרו בשמו: האם אכן קיים "בודהיזם קוריאני"? האם יצר ווֹנְהִיוּ משנה ייחודית שהפכה לבסיס לזרמים אחרים בבודהיזם במזרח אסיה? האם

מדובר במהפכה ביחס לסין כמקור של ידע ותרבות ומה משקלו של הבודהיזם בלאומיות הקוריאנית?

רוחו של מלך ההר מיוצגת על ידי הטיגריס, הזקן וההר. ציור של מלך ההר יימצא במבנה ייחודי בכל מקדש בודהיסטי קוריאני, ישמור על המקום ויחזק את המאמינים.